

Joan Veny i Clar

Campos, 1932

Va estudiar Filosofia i Lletres (Filologia Romànica) a la Universitat de Barcelona, on es va doctorar el 1956, després d'una estada a la Universitat de Lovaina (1955). El 1954, acabat de llicenciar, va entrar a la Universitat de Barcelona i va començar la col·laboració amb Antoni M. Badia Margarit per a l'*Atlas Lingüístic del Domini Català*. El 1959 va fer una segona estada d'ampliació d'estudis a la Universitat de Poitiers. La seva carrera acadèmica està especialment lligada a la Universitat de Barcelona: d'ajudant de classes pràctiques (1954-1959) va passar a professor adjunt interí (1958-1960 i 1964-1973), llavors va ser professor adjunt numerari (1973-1983) i catedràtic, de 1983 fins a la retirada (2002), quan va passar a ser catedràtic emèrit. Entre 1960 i 1973 va ser també catedràtic d'institut nacional d'ensenyament mitjà, càrrec que el dugué uns quants anys a Lleida.

Ha participat com a ponent o conferenciant a nombrosos seminaris, cursos, col·loquis i congressos (especialment als de Catalanística i als de Romanística), als Països Catalans i a la resta d'Europa i a Nord-Amèrica. És membre numerari de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (des de 1978); membre de l'Académie des Langues Dialectales (Mònaco, 2013), membre d'honor de l'Estudi General Lullia de Palma i de la Société de Linguistique Romane, i president de l'*Atlas Linguistique Roman* (des de 1999). Ha estat director de la Secció de Llengua del Centre de Barcelona de l'Institut d'Estudis Andorrans; president del Consell Supervisor del TERMCAT (1990-1993 i 2002-2014); vocal (1976-1982), vicepresident (1985-1991) i president (1994-2000) de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes; codirector (2000-2002) i director (des de 2003) de la revista *Estudis Romànics*.

Ha dedicat la seva ingent tasca d'investigador especialment a la recerca en Variació Lingüística. El seu objecte principal d'estudi han estat els parlars catalans, però les seves aportacions transcendeixen l'àmbit català i enriqueixen la Romanística.

Les seves contribucions i realitzacions més importants pertanyen majoritàriament a la Geolingüística:

— L'*Atlas Lingüístic del Domini Català*, projecte sortit de la iniciativa de Germà Colón i Antoni M. Badia el 1953, del qual agafà la direcció el 1964. Acabades del tot les enquestes dins la dècada dels 90 del segle XX, l'*Atlas*, acollit per l'Institut d'Estudis Catalans, començà a ser publicat, en paper, el 2001, i fins el 2015 n'han sortit set volums. La publicació és codirigida per Joan Veny i Lúcia Pons.

— El *Petit Atlas Lingüístic del Domini Català*, atles interpretatiu, que estarà format per nou volums elaborats a partir d'una selecció dels mapes i de les llistes de l'*Atlas Lingüístic del Domini Català*. Els materials es presenten comentats a partir d'una representació cartogràfica, i cada mapa és el resultat d'estudiar i d'interpretar un fenomen lingüístic. Des de 2007 n'han aparegut cinc volums, presentats i comentats per Joan Veny.

— El *Léxico de los Marineros Peninsulares* (1985-1989). Obra dirigida pel dialectòleg Manuel Alvar. De les enquestes catalanes se'n va encarregar (1973-1975) un equip coordinat per Joan Veny.

— L'*Atlas Linguistique Roman*. Atles de segona generació, interpretatiu, representatiu de la totalitat de les varietats dialectals de l'Europa Romànica i de tots els components lingüístics. N'és el president Joan Veny.

— L'*Atlas linguistique des Côtes de l'Arc Nord-occidental de la Méditerranée*. Coordinat per Jean-Philippe Dalbera, de Còrsega, i subvencionat per l'Académie des Langues Dialectales, el doctor Joan Veny hi ha col·laborat aportant-hi les dades corresponents a la costa catalana.

Joan Veny també ha fet importantíssimes contribucions a l'onomàstica (la Societat d'Onomàstica el va nomenar Soci d'Honor el 2014) i va ser també el promotor i primer director del projecte *Scripta*, que publica, amb comentaris lingüístics de caràcter dialectal, textos catalans de totes les èpoques històriques i de totes les àrees dialectals. I participa, com a expert del domini lingüístic català, en la redacció del *Lessico Etimologico Italiano*, dirigit per Max Pfister i Wolfgang Schweickard. La seva activitat docent i investigadora es manifesta també mitjançant la seva extensa bibliografia, que comprèn llibres, articles a revistes científiques, capítols de llibre, ponències i comunicacions a congressos i col·loquis, pròlegs, recensions i articles de divulgació. A més a més, ha estat director de 18 tesis doctorals.

S'ha manifestat també ferm defensor dels drets de la comunitat i la llengua catalanes a la normalització absoluta, política i lingüística. Ha rebut nombroses distincions, entre les quals la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1997), la Medalla d'Honor i Gratitude del Consell de Mallorca (2001), el doctorat honoris causa de la Universitat de València (2008), el premi Ramon Llull del Govern de les Illes Balears (2009), les Jornades d'Homenatge «L'Encant de la Llengua» (Palma 2009) i el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (2015).

Doctor honoris causa
Palma, octubre de 2016